

V slabičných skratkách píšeme veľké začiatkové písmená, ak ide o skratky slov, ktoré sa píšú s veľkými začiatkovými písmenami, napr. *Lud.* (Ludovít), *Slov. reč* (Slovenská reč), *Slov. nar. divadlo* (Slovenské národné divadlo), *Angl. banka* (Anglická banka), *Lit. týždenník* (Literárny týždenník), *Pol. inštitút* (Poľský inštitút), *Fín. republika* (Fínska republika).

4. VEĽKÉ PÍSMENÁ V POÉZII NA ZAČIATKU VERŠOV

Veľké písmená sa niekedy píšú na začiatku každého verša, napr.

*Jak Fénix plápolá
Večným ohňom planie
V bezodných studniach tmy
Tá ruža kamenná.* (P. Horov)

Veľké písmená na začiatku každého verša sa bežne používajú v staršej poézii, v súčasnej poézii sa píšú iba zriedkavo.

5. VEĽKÉ PÍSMENÁ AKO PROSTRIEDOK NA VYZDVIHNU Tie NIEKTORÝCH SLOV A ČASŤÍ SLOV ALEBO ČASŤÍ JAZYKOVÉHO PREJAVU

Ako zdôrazňovací prostriedok sa používajú veľké písmená najmä v básňach, napr. *A potom sľahú noci / Kričtami havrana / Čo kráka Never more. / Na slávu môjho ľudu / Čo v smutných údoliach / Nie, nikdy nezahynie / NEVER MORE! NIKDY NIE!* (P. Horov)

Typografické vyzdvihnutie slov alebo častí slov slúži aj na to, aby si čitateľ uvedomil súvislosti medzi podobne znejúcimi slovami alebo náhodnými spojeniami slov, napr. *DO MOJIEJ CESTY VKROČÍŠ A UŽ ŤA STIHA PÁD / pád šiat, pád tvojho tela, pád puta, ktoré boli / Zdá sa mi, že sa zdvíha spod tvojich bielych šiat / obetný dym a kreslí náhodné epizóty / SMRŤ PRI MARIÁŠI zvyčajne MÁ RIASY / ako ty: nám v dese zbelejú a jej sa chy / tá čerň MÁRIA SI posledná, ktorá sa o / nej dozvieš a budeš prvá rozčutcha / nými vlasmi starnúť až do korieňkov / piat MARY ASI a pohrebny voz, vytvo / ri kolezami vodivé ohnivo a tam ťa bude / lámať za dažďa a bleskov. Len tvoje ho / rúčky za MARYA SI ma vo vyvrhnutých / krčoch.* (J. Škamla)

6. VEĽKÉ PÍSMENÁ NA ZNAK ÚCTY

Na znak úcty sa píše veľké začiatkové písmeno:

1. v priamom písomnom styku v tvaroch zámen *Ty, Vy, Tvoj, Tvoj, Váš,* ak sa vzťahujú na adresáta (individuálneho i kolektívneho), napr. *Navštvím Ťa čo najskôr.* – *Dostal som Tvoj list.* – *Zasielam Vám svoj príspevok.* – *Veľmi ma zaujali Vaše osudy.* – *Vítame Vás* (nápis na transparente);

2. v oficiálnom písomnom styku v niektorých tituloch a osloveniach často historickej povahy, a to:

- a) v akademických tituloch a osloveniach, napr. *Váša Magnificencia* (oslovenie rektora), *Váša Spektabilita* (oslovenie dekana fakulty);
- b) v panovníckych, šľachtických a pod. tituloch, napr. *Váša Excelencia, Jeho Excelencia, Veľičenstvo, Výsosť*;
- c) v tituloch vysokých cirkevných hodnostárov, napr. *Svätý Otec, Jeho Svätosť* (tituly pápeža), *Eminencia, Váša Eminencia* (oslovenie kardinála);
- d) v oslovení významných umelcov, napr. *Majstre.*

P o z n á m k a. – 1. Tvary zámen *ty, tvoj, vy, váš* sa v rozličných návodoch, pokynoch, reklamných textoch a pod. zvyčajne píšú s malým začiatkovým písmenom.

2. Ak nejde o oficiálny písomný styk, šľachtické a iné tituly sa zvyčajne píšú s malým začiatkovým písmenom, napr. *vaše blahorodie, vaša výsosť, vaša kráľovská výsosť, vaša kráľovská milosť, vaša jasnosť, vaša urodzenosť, jeho excelencia, vaše veľičenstvo.*

3. S malým začiatkovým písmenom sa píšú tvary zvratných zámen *sa, si, svoj* a pomocného slovesa *byť (si, ste)*, napr. *Nezmenili ste svoj názor? – Kedy ste sa vrátili z dovolenky? – Zapamätali ste si to dobre?*